

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	бакалавр	Форма навчання	денна/заочна	Навчальний рік/семестр 3.	2024/2025
-----------------------------	-----------------	-----------------------	---------------------	----------------------------------	------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	ОСНОВИ ПСИХОДІАГНОСТИКИ
Кафедра	Кафедра педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладами освіти
Освітня програма	013 Початкова освіта
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/практичні/семінарські/лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): обов'язкова Кількість кредитів: 3 Лекції: 24 Семінарські/практичні заняття: 12 Лабораторні заняття: – Самостійна робота: 54
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Бергхауер-Олас Е.Л. доктор філософії, доцент кафедри педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладами освіти e-mail: berghauer.olasz.emoke@kmf.org.ua
Пререквізити навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна «Вікова та педагогічна психологія» передбачена структурно-логічною схемою підготовки здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра за спеціальностями галузі знань 01 Освіта/ Педагогіка. Навчальна дисципліна «Вікова та педагогічна психологія» розглядається як складна інтегрована навчальна дисципліна, пов'язана із системою філософських, суспільствознавчих та природничих дисциплін.
Анотація дисципліни, мета, завдання та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, загальні та фахові компетентності, основна тематика дисципліни	Специфіка вивчення навчальної дисципліни «Вікова та педагогічна психологія» здобувачами вищої освіти ступеня бакалавра за спеціальностями галузі знань 01 Освіта/ Педагогіка полягає у психологічній підготовці майбутніх педагогів до здійснення фахової діяльності, у формуванні пізнавально-професійної спрямованості майбутнього вчителя, системи професійних компетентностей, які забезпечать ефективне виконання педагогічної діяльності із урахуванням основних закономірностей індивідуального та вікового розвитку суб'єктів освітнього процесу. Курс «Вікова та педагогічна психологія» є важливим чинником формування у здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра науково-педагогічного світогляду, соціокультурного та психолого-педагогічного мислення,

гуманістичних установок, конструктивних поглядів при сприйнятті вимірів освітнього простору, що обумовлює розвиток фахових компетенцій.

Метою навчальної дисципліни «Психологія (загальна, вікова та педагогічна)» є озброєння здобувачів вищої освіти теоретичними знаннями закономірностей функціонування психіки, психологічних особливостей розвитку людини в онтогенезі та закономірностей освітньої діяльності; засвоєння ними системи наукових понять, уміння здійснювати аналіз психічних явищ та використовувати отримані знання, вміння та практичні навички під час навчальної діяльності та виробничої практики.

Основне завдання вивчення дисципліни:

1) домогтися засвоєння здобувачами вищої освіти основних психологічних категорій, розуміння механізмів, закономірностей психічної діяльності та генези буття людини;

2) сприяти систематизації загальнопсихологічних знань, умінь та навичок, а також використанню теоретичних знань для аналізу, оцінки і прогнозування поведінки людини на різних етапах вікового розвитку, зокрема – у системі освітньої діяльності;

3) сформувати переконання у необхідності психологічних знань для знаходження індивідуального підходу до дитини, розуміння закономірностей та особливостей поведінки людей, їх психічного стану та специфіки пізнавальної діяльності;

4) сприяти формуванню у здобувачів вищої освіти позитивної спрямованості на оволодіння майбутньою професією та подальше самовдосконалення, формуванню професійних компетентностей щодо вирішення професійних завдань у галузі реалізації освітньої діяльності.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні:

знати:

- сутність основних категорій психології (вікової, педагогічної);
- сутність і специфіку психічного відображення дійсності, рівні розвитку і форми прояву психіки;
- основні концепції джерел активності особистості, чинники її розвитку та особливості мотиваційно-потребової сфери особистості;
- умови, рушійні сили та основні закономірності психічного розвитку людини; розуміти сутність теоретичних підходів до проблеми періодизації психічного розвитку;
- психологічні особливості прийняття психологічно виважених рішень у педагогічній діяльності;

вміти:

- розв'язувати типові психологічні задачі, аналізувати психолого-педагогічні ситуації, наводити приклади, що конкретизують теоретичні положення психологічної науки;
- оцінювати практичну значущість психологічних знань; застосовувати набуті знання та навички у професійній діяльності та організації міжособистісної взаємодії;
- сприймати науково обґрунтовану психологічну інтерпретацію поведінки особистості, враховувати основні психічні,

соціально-психологічні та психофізіологічні прояви особистості; застосовувати психологічні методи оцінки суб'єктів освітньої діяльності;

Компетентності

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосовування загальних психолого педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

КЗ-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності.

КЗ-10. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові (Спеціальні) компетентності:

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної

мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

КС-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-14. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості.

КС-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

КС-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Програмні результати навчання:

ПР-01 Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-02 Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-03 Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами

	ПР-05 Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти. ПР-06 Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами. ПР-07 Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності. ПР-08 Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням. ПР-09 Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти ПР-10 Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами. ПР-11 Бути знайомим з ознаками боулінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому. ПР-12 Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці. ПР-13 Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю. ПР-14 Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей. ПР-15 Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності. ПР-16 Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей. ПР-17 Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками. ПР-18 Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку. ПР-19 Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини. ПР-20 Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.
--	---

			ПР-23 Знати основні запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосувати їх в професійній діяльності. Основна тематика дисципліни Змістовий модуль 1. Вступ до психодіагностики. Історія психодіагностики ТЕМА 1. Передісторія розвитку психодіагностичних уявлень. Становлення наукової психодіагностики. Розвиток психодіагностики у першій половині ХХ століття. Розвиток психодіагностики у другій половині ХХ століття. ТЕМА 2. Психодіагностика як наука і як практична діяльність. Поняття, предмет та структура психодіагностики. Психодіагностичний метод та діагностичні підходи. ТЕМА 3. Поняття психологічного діагнозу. Етапи психодіагностичного процесу. ТЕМА 4. Психометричні основи психодіагностики. Основні етапи конструювання тесту. Стратегії конструювання тесту. Розробка та оформлення завдань методики. Змістовий модуль 2. Класифікація методів психодіагностики. Проективний психодіагностичний підхід. Види опитувальників, форми питань та представлення результатів. ТЕМА 5. Проективний психодіагностичний підхід. Передісторія проективної діагностики. ТЕМА 6. Види проективних методик. Метод SSCA. ТЕМА 7. Особистісні опитувальники. Види опитувальників, форми питань та представлення результатів. Проблема достовірності особистісних опитувальників. ТЕМА 8. Психодіагностичне дослідження інтелекту. ТЕМА 9. Тест на визначення особистості (тест MBTI) ТЕМА 10. Діагностика темпераменту Змістовий модуль 3. Психодіагностика міжособистісних взаємин ТЕМА 11. Систематизація методик соціометрії. ТЕМА 12. Методики діагностики міжособистісних взаємин. Діагностика міжособистісних взаємин на основі суб'єктивних переваг. ТЕМА 13. Порядок складання соціометричної картки. ТЕМА 14. Методики непрямої оцінки міжособистісних взаємин.
Критерії контролю та оцінювання результатів навчання			
Семестрові завдання	Бали	Критерії оцінювання	
Змістовий модуль 1. Тема 2. Психодіагностика як наука і як практична	5	Кількість балів за роботу залежить від дотримання таких вимог: своєчасність виконання практичних завдань; повний обсяг їх виконання; якість виконання практичних завдань; самостійність виконання;	

діяльність. Поняття, предмет та структура психодіагностики. Психодіагностичний метод та діагностичні підходи. Практична робота. Оцінка уявлення дітей про світ на основі клінічного опитування		творчий підхід у виконанні завдань; ініціативність у навчальній діяльності.																		
Змістовий модуль 2. Тема 6. Види проєктивних методик.Метод SSCA. Практична робота. Кінетичний малюнок дитячого садка	5	Кількість балів за роботу залежить від дотримання таких вимог: своєчасність виконання практичних завдань; повний обсяг їх виконання; якість виконання практичних завдань; самостійність виконання; творчий підхід у виконанні завдань; ініціативність у навчальній діяльності.																		
Змістовий модуль 3. Тема 11. Систематизація методик соціометрія. Практична робота. Багатопараметричне соціометричне дослідження/	5	Кількість балів за роботу залежить від дотримання таких вимог: своєчасність виконання практичних завдань; повний обсяг їх виконання; якість виконання практичних завдань; самостійність виконання; творчий підхід у виконанні завдань; ініціативність у навчальній діяльності.																		
		Критерії оцінювання Навчальні досягнення студентів із дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100. Шкала оцінювання: національна та ECTS <table><tr><td rowspan="5">Сума балів за всі види навчальної діяльності</td><td rowspan="5">Оцінка ECTS</td><td colspan="2">Оцінка за національною шкалою</td></tr><tr><td>для екзамену курсового проєкту (роботи), практики</td><td>для заліку</td></tr><tr><td>90–100</td><td>A</td><td>відмінно</td><td rowspan="4">зараховано</td></tr><tr><td>82–89</td><td>B</td><td rowspan="3">добре</td></tr><tr><td>75–81</td><td>C</td></tr><tr><td>64–74</td><td>D</td><td>задовільно</td></tr></table>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		для екзамену курсового проєкту (роботи), практики	для заліку	90–100	A	відмінно	зараховано	82–89	B	добре	75–81	C	64–74	D	задовільно
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою																		
		для екзамену курсового проєкту (роботи), практики			для заліку															
		90–100			A	відмінно	зараховано													
		82–89			B	добре														
		75–81	C																	
64–74	D	задовільно																		

			60–63	E		
			35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
			0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
		Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни R ДИС (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи RHP (до 70 балів): $R \text{ ДИС} = RHP + RAT$. Відповіді на практичних заняттях (усна відповідь, відповіді на запитання викладача, проведення фрагменту уроку, презентація) – 20 балів. Самостійна робота –15 балів. Контрольна робота – 25 балів. Усний екзамен – 40 балів Загалом – 100 балів. До екзамену допускаються студенти, які відвідували лекційні та практичні заняття, опрацювали рекомендований мінімум навчальних завдань, прозвітували про самостійну роботу, провели показові уроки (фрагменти) і накопили 60 балів на протязі одного семестру. Важливою передумовою допуску до іспиту є відпрацювання пропущених лекційних занять. Контроль проводиться, як правило, шляхом письмового виконання індивідуальних завдань із подальшою перевіркою їх викладачем та оголошення оцінки. У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи: - методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда; - методи письмового контролю: письмове тестування, розробка уроку; - методи самоконтролю: самооцінка, самоаналіз.				
Інша інформація про дисципліну (технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)		<i>Політика щодо академічної доброчесності.</i> Усі види письмових робіт перевіряються на наявність плагіату і є такими, що виконані при наявності не менше 80% оригінальності авторського тексту. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено. Користуватися мобільними пристроями під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача. Положення про академічну доброчесність в ЗУІ Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУІ				

	Методичне забезпечення • підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, наукові періодичні видання; • лани-конспекти лекцій, семінарських та практичних занять; – індивідуальні семестрові завдання та методичні рекомендації для самостійної роботи слухачів; • мультимедійні презентації до навчальних занять; навчальні відеофільми, відеофрагменти лекцій, практичних, виховних заходів у закладах освіти.
Рекомендовані джерела (основна та допоміжна література), електронні інформаційні ресурси	Основна література 1. Berghauer – Olasz E. (Бергхауер - Олас Е. Л.: Можливості Berghauer – Olasz E. (Бергхауер - Олас Е. Л.: Можливості сумісного застосування аналізу малюнків та соціометрії в педагогічній практиці. Методичні вказівки з дисципліни. Основи психодіагностики та психокорекції / Rajzvizsgálat és szociometria együttes alkalmazási lehetőségei a pedagógiai gyakorlatban. Módszertani segédanyag. A pszichodiagnosztika és pszichokorrekción alapjai tantárgyból. Рекомендовано до друку Вченою радою Закарпатського угорського інституту ім. Ф.Ракоці ІІ (протокол № 8 від 03.12.2020 р.). p 99 2. І.О. Корнієнко, О.Ю. Воронова Психодіагностика: курс лекцій з дисципліни для студентів заочної форми навчання спеціальності 053 Психологія /– Мукачево: МДУ, 2019. – 41 с. (1.5 др.а.) 3. Berghauer-Olasz Emőke: Közösségek rejtett kapcsolatai és a kinetikus iskolarajz. A módszer és alkalmazási lehetőségei. Monográfia. II. R KMF– „RIK-U” Kft., Beregszász–Ungvár, 2022. 4. Щербан Т.Д., Гоблик В.В., Корнієнко І.О., Барчі Б.В., Барчій М.С., Березовська Л.І., Балецька Л.М., Воронова О.Ю., Костю С.Й., Юрков О.С., Ямчук Т.Ю., Алмашій І.І., Алмаші С.І.. Збірник тестових завдань для самостійної підготовки до комплексного кваліфікаційного державного екзамену студентів, що навчаються за напрямом

«Практична психологія», освітнього ступеня «бакалавр»– Мукачєво : МДУ, 2017. - 142 с. (4,82 д.а.)

5. Hámori Eszter: Pszichológiai eszközök az ember megismeréséhez. Bölcsész Konzorcium, Budapest, 2006.
6. Rózsa Sándor – Nagybányai Nagy Olivér – Oláh Attila: A pszichológiai mérés alapjai. Bölcsész Konzorcium, Budapest, 2006.
7. Vass Zoltán: A rajzvizsgálat pszichodiagnosztikai alapjai. Flaccus Kiadó, Budapest, 2013.
8. Vass Zoltán: A képi kifejezéspszichológia alapkérdései. L2Harmattan Kiadó, Budapest, 2011.
9. Vass, Z. (2011). A hétlépéses képelemzési módszer (SSCA). Budapest: Flaccus Kiadó. Vass Zoltán: A rajzvizsgálat pszichodiagnosztikai alapjai. Flaccus Kiadó, Budapest, 2013.
10. Vass Zoltán: A képi kifejezéspszichológia alapkérdései. L2Harmattan Kiadó, Budapest, 2011.
11. Vass, Z. (2011). A hétlépéses képelemzési módszer (SSCA). Budapest: Flaccus Kiadó.
12. Моргун В.Ф., Тітов І.Г. Основи психологічної діагностики: Навч. посібник. –К.: «Слово», 2009.
13. Чала Ю.М., Шахрайчук А.М. ПСИХОДІАГНОСТИКА. Навчальний посібник. Міністерство освіти і науки України
14. Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут». Харків, 2018.
15. Бітянова М.Р. Психолог у школі: зміст діяльності і технології / М.Р. Бітянова. – К.: Главник, 2007.
16. Галєн І.М. Психодіагностика: Навч. посіб. –К.: Академвидав, 2009.
17. Психологія суїциду : посібник ; за ред. В. П. Москальця. – К. : Академвидав, 2004.
18. Вознесенська О. Арт-терапія в роботі практичного психолога: використання арт-терапевтичних технологій.: Шк.Світ, 2007.
19. Емоційне вигорання: [діагностика і корекція] / упоряд.: В. Дудяк. – К.: Главник, 2007.

Інформаційні джерела для вивчення курсу

https://studme.com.ua/139411035109/psihologiya/obschaya_psihologiya.htm

Кущенко І. В. Практикум з психології : навч.-метод. матеріали з дисципліни [Електронний ресурс] / І. В. Кущенко. – К. : Навч.-наук. ін-т права та психології НАВС, 2011. – 25 с. – Режим доступу :

<http://do.gendocs.ru/docs/index-189098.html>

Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Психологічний сайт. <https://wiki.cuspu.edu.ua>

Чала Ю.М., Шахрайчук А.М. ПСИХОДІАГНОСТИКА. Навчальний посібник. Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут». Харків, 2018.

[http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-](http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/40695/1/Book_2018_Chala_Psykhodiagnostyka.pdf)

[Press/40695/1/Book_2018_Chala_Psykhodiagnostyka.pdf](http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/40695/1/Book_2018_Chala_Psykhodiagnostyka.pdf)

Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

<http://www.lib.rv.ua/>

Рівненська централізована бібліотечна система / [Електронний ресурс].

– Режим доступу: <http://cbs.rv.ua/>

Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) /

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka> http://nuwm.edu.ua/MySQL/page_lib.php